

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Urto/4/2022
Identifikačné číslo spisu: 7022200054
Dátum vydania rozhodnutia: 04.07.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7022200054.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 4. júla 2022 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného L. P., v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia ukladajúceho trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody v Európskej únii, o odvolaní odsúdeného L. P., podanom proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/3/2022, zo 16. marca 2022, takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/3/2022, zo 16. marca 2022.

II. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii

sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody
a vykoná sa

rozsudok Mestského súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 47 T 8/2020, z 22. septembra 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. decembra 2021, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2 To 108/2021, zo 16. decembra 2021,

ktorým bol slovenský štátny občan menom L. P., narodený X. G. XXXX v B., trvale bytom L. č. XX, B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 českého Trestného zákonníka, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

„dňa 12. októbra 2017 v dobe od 00.02 hod. do 05.51 hod. v U. X, L. X, v byte č. X, kde mu bolo poškodeným F. U., narodený X. L. XXXX umožnené prespať v izbe pre hostí, poškodeného napadol opakovanými údermi päťou do tváre a hlavy, v dôsledku čoho bol poškodený odrazený na stenu, o ktorú sa udrel do zátylku, opakovane ho udrel sedadlom stoličky do tylovej oblasti hlavy, následne mu nastriekal do očí dezodorant, poškodenému sa podarilo vyšmyknúť a utiecť do spálne, kde však obžalovaný za ním prišiel, zrazil ho na zem, kde naňho kľakol a požadoval vydanie finančnej hotovosti, pričom poškodeného škrtil retiazkou z chirurgickej ocele s dĺžkou 50 cm, ktorú mal poškodený na krku,

ktorú vo svojej dĺžke prekrížil a prekríženie na krku uťahoval, čím poškodeného škrtil, potom mu opakovane prikladal ku krku pilkový nožik, ktorý vzal z kuchyne, následne poškodeného znovu s bližšie nezistenou frekvenciou bil päťami do tváre, obžalovaný byt prehľadal a odcudzil poškodenému:

- mobilný telefón značky Samsung Galaxy J5 dual Sim vrátane SIM karty s účastníckym telefónnym číslom XXX XXX XXX, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 3.000,-Kč,
- mobilný telefón značky Sony Ericson, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX v hodnote 1.000,-Kč,
- náramkové hodinky značky Dilberg Kern v hodnote 3.000,-Kč,
- parfém značky Dolce Gabanna v hodnote 500,-Kč,
- parfém značky Yves Saint Laurent v hodnote 300,- Kč,
- parfém značky Porsche Design Essence v hodnote 100,-Kč,
- retiazku dĺžky 50 cm s prívieskom z chirurgickej ocele v tvare pružiny značky Police v hodnote 500,-Kč,
- USD v nezistenej výške,

-peňaženku s nezistenou finančnou hotovosťou, občianskym preukazom a legitimáciou na MHD, pričom v dôsledku uvedeného konania poškodený F. U. utrpel tržnú ranu v oblasti ľavého obočia dĺžky cca 3 cm, obojstranné krvné výrony s opuchom očných viečok vľavo uzatvárajúcu očnú štrbinu a krvné výrony pod spojivkou ľavého oka, pomliaždenie mäkkých tkanív celej tváre, krvný výron v mäkkom kryte lebky v tylovej oblasti vľavo, prasklinu spodiny lebečnej (tylovej kosti vľavo), odreniny na krku vpravo a na pravom lakti, v dôsledku čoho bol obmedzený v obvyklom spôsobe života nutným kľudovým režimom, chirurgickým zožitím rany v ľavom obočí, užívaním liekov na tlmenie bolesti a opakovanými lekárskeymi vyšetreniami na dobu dlhšiu ako jeden týždeň, avšak v dôsledku násilia, pôsobiaceho o väčšej intenzite na hlavu v oblasti očí a tylovú oblasť mu mohol spôsobiť závažnejšie poruchy zdravia, konkrétne zlomeniny tvárových kostí, očnice, krvácanie do oka, odtrhnutie okohybných svalov, oddelenie sietnice, krvácanie do mozgových obalov, v dôsledku čoho by bol obmedzený v obvyklom spôsobe života po dobu dlhšiu šiestich týždňov v dôsledku nutnej hospitalizácie a dodržiavania kľudového liečebného režimu, s možnosťou zrakového postihnutia na nielen krátku prechodnú dobu,

odcudzením vecí poškodenému spôsobil škodu vo výške najmenej 8.400,-Kč, pričom výdavky spojené s poskytnutou lekárskou starostlivosťou preplatila liečebným zariadeniam Vojenská zdravotná poisťovňa ČR, Praha 2, Bělehradská 269/130 vo výške 11.205,-Kč“,

za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do väznice s ostrahou.

III. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona odsúdený L. P. bude trest odňatia slobody vykonávať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom, sp. zn. 4Ntc/3/2022, zo 16. marca 2022 postupom podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) uznal vo vzťahu k osobe odsúdeného L. P., rozsudok Mestského súdu v Prahe, Česká republika, sp. zn. 47 T 8/2020, z 22. septembra 2021 v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 2 To 108/2021, zo 16. decembra 2021, ktorými rozhodnutiami bol uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. b) v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, ktorého sa mal menovaný dopustiť na základe spáchania skutkov uvedených vo výrokovej časti odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Vo podstate „samostatným“ výrokom krajský súd odsúdeného zaradil na výkon trestu odňatia slobody

do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom vyhlásení rozhodnutia odvolanie (č. l. 59 spisu). V odôvodnení odvolania (č. l. 73 spisu) uviedol v podstate to, že s výrokom o treste odňatia slobody s vykonaním na území Slovenskej republiky nesúhlasí. Napadnutý rozsudok by mal vykonať v Českej republike, nakoľko nie je splnená zákonná podmienka, a to jeho udelený súhlas. Ďalej uviedol, že výkon trestu v Slovenskej republike je pre neho nevýhodný, nakoľko v Českej republike je prvotrestaný a môže si požiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu po jednej polovici výkonu trestu a v Slovenskej republike až po dvoch tretinách výkonu trestu, čo je o 16 mesiacov neskôr. Zároveň poukázal na to, že je vo výkone trestu od 26. októbra 2017. Vo vzťahu k jeho zaradeniu odsúdený nesúhlasil so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko bol za svoje správanie preradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky neuznal napadnutý rozsudok vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody s výkonom na území Slovenskej republiky. V prípade uznania napadnutého rozsudku navrhol, aby nebol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň požiadal o uloženie súhrnno-úhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Krajskému súdu v Košiciach boli tiež doručené dôvody odvolania ustanoveným obhajcom odsúdeného JUDr. Pavlom Piovarčím, ml. (č. l. 76-77 spisu). V predmetnom podaní v podstate zopakoval odsúdeným tvrdené námietky a navyše poukázal na nedostatok napadnutého rozsudku, v ktorom sa krajský súd zmieňuje o skutočnosti, že popri uloženom treste odňatia slobody bol uložený aj trest vyhostenia na dobu päť rokov, avšak v rámci výrokovej časti napadnutého rozsudku zmienka o danom treste úplne absentuje, rovnako ako absentuje tiež výrok o povinnosti nahradiť spôsobenú škodu poškodeným subjektom. V nadväznosti na namietaný nedostatok napadnutého rozsudku v podobe absencie súhlasu s odovzdaním výkonu rozhodnutia má odsúdený za to, že napadnutým rozsudkom bol porušený § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., pretože tým dôjde k zhoršeniu postavenia ako odsúdeného. V prípade, ak by mohol uložený trest odňatia slobody vykonávať na území Českej republiky, spravovala by sa právnym poriadkom Českej republiky aj otázka rozhodovania o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, pričom materiálne a formálne zákonné podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sú podľa českého právneho poriadku pre odsúdeného priaznivejšie, než tomu je v zmysle slovenského právneho poriadku. Vo vzťahu k zhoršeniu postavenia odsúdený najmarkantnejšie vidí práve v otázke doby trestu odňatia slobody, ktorú je nutné vykonať pre splnenie zákonných podmienok na podanie žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a prípadné kladné rozhodnutie súdu o takej žiadosti. V prípade výkonu trestu odňatia slobody na Slovensku bude musieť vykonať nepomerne dlhšiu časť uloženého trestu odňatia slobody, než by tomu bolo v prípade výkonu uloženého trestu v Českej republike.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 514 ods. 4 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a vo veci sám rozhodol rozsudkom, že sa odvolaním napadnuté rozhodnutie neuznáva vo výroku o vine, vo výroku o treste a na území Slovenskej republiky sa nevykoná.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry Košice sa k dôvodom odvolania vyjadrila nasledovne. K súhlasu odsúdenej osoby uviedla, že tento sa v posudzovanom prípade nevyžaduje, pretože súbežne s nepodmieneným trestom odňatia slobody mu bol uložený aj trest vyhostenia z územia Českej republiky na dobu päť rokov. Uložený trest vyhostenia z územia Českej republiky nebol a ani nemohol byť predmetom konania o uznaní a výkone rozhodnutia podľa zákona č. 549/2011 Z. z.

Vo vzťahu k prezentovaniu stanoviska, že rozhodnutím krajského súdu o uznaní a vykonaní cudzieho rozhodnutia bol porušený zákon č. 549/2011 Z. z. v ustanovení § 17 ods. 2, a teda že došlo k zhoršeniu postavenia odsúdeného, uviedla nasledovne: „Z pohľadu konaní vedených na tunajšej krajskej prokuratúre voči osobe L. P. je potrebné k tomuto dôvodu uviesť, že menovaný má bohatú kriminálnu minulosť, vo veku 30 rokov bol podľa elektronického odpisu Registra trestov doposiaľ 13 krát súdne trestaný, z toho raz v Írsku a raz v Českej republike, spočiatku za majetkové, neskôr aj za násilné trestné

činy. Pre potreby ukončenia trestnej veci pred Mestským súdom v Prahe pre obzvlášť závažný zločin lúpeže v štádiu pokusu, čo je predmetom tohto uznávacieho konania, sa na žiadosť českého súdu realizovalo niekoľko inštitútov medzinárodnej justičnej spolupráce v trestných veciach. Český súd požiadal o dočasné odovzdanie osoby na podklade vydaného európskeho zatýkacieho rozkazu, toto konanie bolo úspešne zrealizované tým, že po rozhodnutí tunajšej krajskej prokuratúry o tom, že EZR sa vykoná s odkladom, Krajský súd v Košiciach rozhodol o dočasnom odovzdaní osoby, pričom úmerne skrátil českým súdom navrhovanú dobu dočasného odovzdania. V priebehu prebiehajúceho konania o dočasnom odovzdaní, L. P. svojim postojom miatol justičné orgány oboch štátov tým, že najprv vyjadril svoj súhlas so súdnym konaním v ČR v jeho neprítomnosti, a keď už bol vydaný EZR českou stranou takmer odvolaný a vymazaný zo SIS II, svoj postoj si rozmyslel a trval na svojej osobnej prítomnosti na súdnom konaní v ČR. Dočasné odovzdanie tak mohlo byť úspešne zrealizované a konanie pred českým súdom právoplatne skončené. L. P. bol v Českej republike odsúdený pre obzvlášť závažný zločin lúpeže v štádiu pokusu a je namieste, aby prijal zodpovednosť za spáchaný skutok. Dôvody uvádzané v odvolaní sú len ďalšou obranou odsúdeného, ktorá neobstojí. Nepatrí mu totiž možnosť vybrať si medzi dvomi štátmi ten z inštitútov, ktorý je pre neho (páchateľa závažnej trestnej činnosti) priaznivejší. Pre ilustráciu - ako na občana Slovenskej republiky sa na neho vzťahuje aj princíp aktívnej personality (§ 4 Trestného zákona) a za skutok, pre ktorý bol právoplatne odsúdený v Českej republike, je podľa slovenského právneho poriadku stanovená trestná sadzba 10 až 15 rokov odňatia slobody - obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona SR v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. L. P. bol právoplatne odsúdený v Českej republike, pričom príslušný justičný orgán ČR následne požiadal o uznanie a výkon tohto rozhodnutia, ktorým bola uložená trestná sankcia spojená s odňatím slobody. V prípade uznania sa bude vo výkone uloženého trestu pokračovať, pričom súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie, vrátane prípadného podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody po preskúmaní naplnenia podmienok formálneho aj materiálneho charakteru". Prokurátorka záverom navrhla, by Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie odsúdeného podané prostredníctvom obhajcu zamietol ako nedôvodné.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, pričom zistil, že odvolanie odsúdeného L. P. je dôvodné, ale pre iné skutočnosti, ako uviedol v odvolaní.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že Krajský súd v Košiciach pri svojom rozhodovaní vychádzal z neúčinného znenia § 4 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, nakoľko zákonom č. 396/2019 Z. z., účinným od 1. januára 2020 došlo v uvedenom ustanovení k vypusteniu slov: „alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky". Táto zmena súvisela s vypustením definície pojmu „obvyklý pobyt" v § 3 písm. g) o uznávaní a výkone rozhodnutí a jeho formálnym posudzovaním v podmienkach Slovenskej republiky.

Z hľadiska aktuálnej právnej úpravy je potrebné pojem obvyklý pobyt v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. vykladať fakticky, a teda ako miesto, kde sa dotknutá osoba reálne zdržiava, má domácnosť, rodinné alebo sociálne zázemie, zamestnanie a podobne; takéto miesto sa teda nemusí zhodovať s jej evidovaným pobytom. Pojem obvyklý pobyt sa teda nekryje s pojmom trvalý či prechodný pobyt v zmysle ich formálnej úradnej evidencie.

Pokiaľ ide o úvahy a závery krajského súdu týkajúce sa nezistenia dôvodov na odmietnutie uznania cudzozemského rozhodnutia a splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z., prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené a dostatočné.

Najvyšší súd nezistil žiadne dôvody pre iné rozhodnutie o posudzovanej otázke so zreteľom na § 16 ods. 1 a 2 citovaného zákona, ktorý taxatívne uvádza zákonné dôvody odmietnutia a Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná. Súd môže rozhodnúť o čiastočnom uznaní a výkone rozhodnutia len po predchádzajúcej dohode s justičným orgánom štátu pôvodu.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., ak sa rozhodnutím uloží trestná sankcia spojená s odňatím slobody, ktorá nie je zlučiteľná s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 nahradí trestnú sankciu takou trestnou sankciou, ktorú by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval; pritom dbá o to, aby takto uložená trestná sankcia nezhoršila postavenie odsúdeného a v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii. Trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody nemožno nahradiť peňažným trestom.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z., ak sa rozhodnutím o trestnej sankcii uloží trestná sankcia v trvaní, ktoré nie je zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 trvanie trestnej sankcie primerane upraví. Takto upravená dĺžka trvania trestnej sankcie nesmie byť kratšia ako najdlhšie trvanie ustanovené pre rovnaké trestné činy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 549/2011 Z. z., súd nesmie podľa odseku 1 až 3 uložiť prísnejšiu trestnú sankciu z hľadiska jeho druhu alebo dĺžky, ako bola uložená v rozhodnutí.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, síce berie do úvahy prípady, pri ktorých dochádza k uloženiu sankcie, ktorá nie je zlučiteľná s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo jej trvanie (dĺžka) nie je zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, avšak nezohľadňuje prípady, kedy dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky - inými slovami - zákon č. 549/2011 Z. z. rieši len situáciu, keď trest uložený v štáte pôvodu nie je zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky, ale nerieši situáciu, ak uložený trest v štáte pôvodu je zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

V takom prípade, keďže nemožno postupovať podľa zák. č. 549/2011 Z. z. (tento zákon to nerieši), je nevyhnutné s ohľadom na § 29 zák. č. 549/2011 Z. z. rozhodnúť podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, ktorý znie: „Ak dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd v rozhodnutí o uznaní súčasne rozhodne, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny podľa odseku 1. Tento postup je vylúčený, ak súd uzná cudzie rozhodnutie len pre niektorý z viacerých trestných činov, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka“.

Toto ustanovenie je osobitnou, zjednodušenou formou exequaturu. Súd rozhoduje, že vo výkone trestu "uloženého cudzím rozhodnutím" (teda v takej dĺžke a v takom druhu, ako ho uložil cudzí súd) a bez jeho premeny podľa odseku 1, teda bez premeny na trest, ktorý by uložil slovenský súd, keby sám konal

v trestnej veci. To však neznamená, že pri postupe podľa § 517 ods. 2 nedochádza k "premene trestu". Súd preberá cudziu sankciu do svojho vlastného uznávacieho rozsudku, a teda "premieňa trest" uložený v cudzom rozhodnutí na "svoj" trest tým, že ho prevezme do slovenského rozhodnutia. Pri danom postupe sa od súdu nevyžaduje, aby vykonal hĺbkovú analýzu cudzieho rozhodnutia. Ak usúdi, že dĺžka a druh trestu odňatia slobody sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, teda zodpovedajú trestným sadzbám za konkrétny trestný čin a spôsobu výkonu trestu (napr. kategória ústavu pre výkon trestu) tak, ako ich predvída slovenský právny poriadok, jednoducho sankciu udelenú cudzím justičným orgánom "prevezme" do výroku svojho uznávacieho rozsudku a rozhodne, že sa vykoná tento trest bez jeho premeny na trest, ktorý by uložil podľa slovenského právneho poriadku, keby sám konal vo veci.

Na základe uvedeného je potrebné vyvodit' záver, že ak bol dotknutej osobe uložený uznávaným cudzím rozhodnutím trest zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky (zákon č. 549/2011 Z. z. takúto situáciu nerieši), súd Slovenskej republiky je povinný (§ 29 zákona č. 549/2011 Z. z.) rozhodnúť o uznaní cudzozemského rozhodnutia aj tak, že sa výkon trestu vykoná bez jeho premeny v zmysle § 517 ods. 2 Trestného poriadku.

Ustanovenie § 29 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (ďalej len zákon č. 549/2011 Z. z.), znie: „Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Trestný poriadok“.

Z povahy veci vyplýva, že ide najmä o tie ustanovenia Trestného poriadku, ktoré obsahovo vo všeobecnosti upravujú konanie o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, a teda konanie podľa prvého dielu tretej hlavy piatej časti Trestného poriadku - uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia - § 515 - 521 Trestného poriadku a samozrejme i ustanovenia o rozsudku (§ 163 a nasl. Trestného poriadku a pod.). Označené konanie je konaním lex specialis ku konaniu podľa šiestej hlavy tretej časti Trestného poriadku - odvolanie a konanie o ňom, ktoré ako podporné subsidiárne dopĺňa konanie špeciálne.

Najvyšší súd poznamenáva, že súd pri postupe podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku nevykonáva hĺbkovú analýzu cudzieho rozhodnutia a ani podmienok na uloženie primeraného druhu trestu a jeho výmery podľa ustanovení slovenského Trestného zákona. O postupe podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku, a teda o nahradení trestu iným trestom ako bol odsúdenému uložený cudzozemským rozsudkom, súd môže uvažovať a následne rozhodnúť len vtedy, ak nie sú, resp. neboli splnené podmienky na postup podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku.

Neoddeliteľnou súčasťou tohto výroku je rozhodnutie o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do toho ktorého ústavu na výkon trestu. Pri tomto rozhodnutí, rešpektujúc ustanovenie § 17 ods. 4 zák. č. 549/2011 Z. z., nezohráva rozhodujúcu úlohu otázka podmieneného prepustenia, či preradenia na výkon trestu do miernejšieho ústavu na výkon trestu, pretože Slovenská republika nevyužila možnosť podľa § 17 ods. 4 rámcového rozhodnutia rady ustanoviť, že pri každom rozhodnutí o predčasnom alebo podmienenom prepustení sa môže brať ohľad aj na tie ustanovenia vnútroštátneho práva uvedené štátom pôvodu, podľa ktorých má daná osoba nárok na predčasné a podmienené prepustenie v istom stanovenom čase. Z toho vyplýva, že pri rozhodovaní o výkone trestu nejde o otázku podmieneného prepustenia, ktorá sa eventuálne bude v ďalšom priebehu konania riešiť podľa Trestného zákona Slovenskej republiky. Podstatným je, aby v zmysle § 17 ods. 4 zák. č. 549/2011 Z. z. nedošlo k uloženiu prísnejšej trestnej sankcie z hľadiska jej druhu alebo výmery.

Postup krajského súdu, ktorý vo výrokovej časti odvolaním napadnutého rozsudku zaradil odsúdeného L. P. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, je nesprávny a v rozpore s faktickým obsahom § 17 ods. 1 a nasl. Zákona č. 549/2011 Z. z.

Podľa § 17 ods. 1 veta prvá zákona č. 549/2011 Z. z., ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., podľa ktorého súd rozhodne o tom, či sa rozhodnutie uzná a vykoná, na neverejnom zasadnutí po písomnom vyjadrení prokurátora. Súd rozhoduje rozsudkom. Z uvedeného vyplýva, že procesný postup súdu pri uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia (v prípade nezistenia dôvodu na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 a nasl. zákona) spočíva v tom, že vecne príslušný súd rozhodne výrokom tak, že dotknuté rozhodnutie vydané orgánom štátu pôvodu sa uznáva a vykoná.

Najvyšší súd považuje za nesprávnu takú formuláciu výroku „uznávacieho“ rozsudku, ktorým síce príslušný súd v jednej časti uzná cudzie rozhodnutie, avšak následne zaradí na výkon trestu obsiahnutého v uznávanom rozhodnutí. Takáto gramatická formulácia nemá legálnu oporu v texte zákona č. 549/2011 Z. z. (in concreto v § 17 ods. 1 - označené ustanovenie používa právne pojmy uzná a vykoná, čo neplatí pre krajským súdom zvolenú dikciu „zaradil“).

K tomu treba poukázať aj na ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., v zmysle ktorého súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Medzi takéto rozhodnutia patrí aj nariadenie výkonu trestu odňatia slobody, ktoré sa „robí“ jednoduchým opatrením predsedu senátu a nie výrokom v „uznávacom“ rozsudku.

Preto najvyšší súd vyššie označené pochybenie napravil tak, že rozsudok krajského súdu zrušil v celom rozsahu a rozhodol sám o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Krajský súd však správne postupoval, keď odsúdeného L. P. v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona „zaradil“ na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (najvyšší súd je viazaný zásadou zákazu reformatio in peius), pričom postupoval podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, tzn. že odsúdený bude výkon trestu odňatia slobody bez jeho premeny vykonávať (Absentujúc vo výroku napadnutého rozhodnutia, konštatujúc krajským súdom v odôvodnení č. 1. 10 napadnutého rozsudku). Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na kritériá uvedené v § 17 zákona č. 549/2011 Z. z., v zmysle ktorých prevzatý výrok o treste nesmie zhoršiť postavenie odsúdeného a má v čo najväčšej miere zodpovedať pôvodne uloženej trestnej sankcii; uvedené je nutné vzťahovať aj na vonkajšiu diferenciáciu trestu uplatňovanú v Slovenskej republike (pozri k tomu aj rozsudok najvyššieho súdu, sp. zn. 2Urto/5/2013, zo 4. februára 2014 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122, roč. 2014). Porovnaním podmienok na výkon trestu vo väznici s ostrahou, do ktorej bol odsúdený v Českej republike zaradený (§ 56 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, § 8 zákona č. 169/1999 Sb. o výkone trestu odňatia slobody a 6a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Českej republiky č. 345/1999 Sb., ktorou sa vydáva poriadok výkonu trestu odňatia slobody) s podmienkami výkonu trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, bolo zistené, že danému zaradeniu na výkon trestu v Českej republike zodpovedá v Slovenskej republike ústav na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 407 ods. 3 Trestného poriadku, ak je pri postupne uložených trestoch odňatia slobody ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu, určí spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva. Postupne uloženými trestmi odňatia slobody sa rozumie prípad, keď je tomu istému odsúdenému právoplatne uložený ďalší nepodmienečný trest odňatia slobody, hoci predchádzajúci nepodmienečný trest odňatia slobody nebol ešte vykonaný. Rozhodujúcim okamihom v tomto prípade je okamih nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, nie právoplatnosť rozhodnutia vo veci samej.

Vo vzťahu k námietke o absencii súhlasu s výkonom uloženého trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky, hoci sa jeho súhlas vyžaduje, najvyšší súd uvádza, že táto námietka odsúdeného, na ktorej je podané odvolanie odsúdeného založená, je nedôvodná, a to z nasledujúcich dôvodov.

Podľa § 6 ods. 3 písm. a) zák. č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý vydal rozhodnutie podľa odseku 1, môže odovzdať výkon rozhodnutia do členského štátu len so súhlasom odsúdeného; súhlas odsúdeného sa nevyžaduje, ak sa odovzdáva výkon rozhodnutia do členského štátu podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b).

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zák. č. 549/2011 Z. z. súd môže odovzdať do iného členského štátu výkon rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky alebo tohto členského štátu, a odsúdený je štátnym občanom tohto členského štátu a má v ňom obvyklý pobyt.

Odvolačí súd zo spisu zistil, konkrétne z potvrdenia o štátnom občianstve (č. l. 35 spisu), že odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky, má trvalé bydlisko v B. - T., Slovenská republika, ktoré doposiaľ nebolo zrušené (č. l. 24 spisu), na území Slovenskej republiky má rodičov (Osvedčenie č. l. 2 rub). Súčasne bol odsúdenému uložený rozsudkom Mestského súdu v Prahe, sp. zn. 47 T 8/2020, z 22. septembra 2021 trest vyhostenia na dobu piatich rokov. Súhlas odsúdeného P. sa nevyžaduje, nakoľko v zmysle § 6 ods. 3 písm. a) zák. č. 549/2011 Z. z. menovaný je štátnym občanom členského štátu (Slovenskej republiky) a má v ňom obvyklý pobyt. Uvedené je zrejme aj z Osvedčenia, kde vydávajúcí štát označil krížikom písm. a) a písm. b) (Osvedčenie č. l. 3 rub spisu).

Ku konštatovaniu obvineného, že krajský súd nerozhodol o uložení trestu vyhostenia najvyšší súd poznamenáva, že vo väčšine prípadov (aj v tomto) uznávanie cudzích rozsudkov na území Slovenskej republiky ide o slovenských štátnych občanov (čl. 23 ods. 4 ústavy). Ustanovenie § 65 Trestného zákona zakazuje uloženie trestu vyhostenia občanovi Slovenskej republiky. Uznáním takéhoto výroku by nastala situácia, že by občan Slovenskej republiky po skončení výkonu trestu odňatia slobody mal byť z jej územia vyhostený. To by bolo v rozpore s § 65 Trestného zákona a aj s § 481 Trestného poriadku. Preto postupoval krajský súd správne keď o uznaní a výkone trestu vyhostenia nerozhodol.

Podľa § 518 ods. 4 tretia veta Trestného poriadku. „ Ak (poznámka - najvyšší súd) odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či cudzie rozhodnutie uznáva, alebo neuznáva".

Najvyšší súd je teda povinný (bez možnosti zrušenia a vrátenia veci krajskému súdu) rozhodnúť o podanom odvolaní s konečnou platnosťou, a preto musí vždy preskúmať napadnutý rozsudok ako celok a napraviť každý chybný výrok v rozsudku o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia. Preto najvyšší súd rešpektujúc ustanovenie § 518 ods. 4 Trestného poriadku a postupujúc v súlade s ním, zrušil celý rozsudok Krajského súdu v Košiciach a vo veci sám rozhodol.

Na základe vyššie vyjadreného rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.